

فسخ نکاح

مؤلفین:

عماد نمرودی

امیر حسین نوتاش

www.ketab.ir

انتشارات معید مهر

تهران - بهار ۱۴۰۳

MCEID

انتشارات معید مهر

سرشناسه	: نمرودی، عماد، ۱۳۶۶-
عنوان قراردادی	: ایران، قوانین و احکام Iran, Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: فسخ نکاح / مولفین عماد نمرودی، امیرحسین نوتاش.
مشخصات نشر	: تهران: معید مهر، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۸۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۱۵۵۷-۹-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: طلاق -- قوانین و مقررات -- ایران Divorce -- Law and legislation -- Iran زناشویی -- قوانین و مقررات -- ایران Marriage law -- Iran
شناسه افزوده	: نوتاش، امیرحسین، ۱۳۸۰-
رده بندی کنگره	: KMH۵۵۸
رده بندی دیویی	: ۵۵۰۱۶۶/۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۶۳۳۴۹۱

عنوان کتاب:	فسخ نکاح
مؤلفین:	عماد نمرودی، امیرحسین نوتاش
ناظر ویراستار:	امیرحسین خسرویگی
ناشر:	انتشارات معید مهر
ویراستار:	مهران غلامیان
طراحی جلد:	امید نسیمی‌زاده
نوبت چاپ:	چاپ اول
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۱۵۵۷-۹-۰
قیمت:	۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال
تلفن:	۰۲۱-۲۲۱۱۱۲۸۴
پایگاه اینترنتی:	www.Moeidgroup.com
	www.Moeidacademygroup.com
پست الکترونیکی:	Info@moeidacademygroup.com

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۳	فصل اول: تبیین موضوع
۱۵	مبحث اول: مبنای فسخ نکاح
۱۶	مبحث دوم: مقایسه فسخ نکاح و طلاق
۱۶	شباهت‌ها:
۱۶	تفاوت‌ها:
۱۷	مبحث سوم: موجبات فسخ نکاح
۱۷	گفتار اول: عیوب زن و مرد
۱۸	بند اول: جنون
۱۹	بند دوم: عیوب مختص مرد
۲۰	بند سوم: عیوب مختص زن
۲۱	گفتار دوم: تخلف از عادت
۲۱	بند اول: تعریف شرط صفت اجرائی آن
۲۲	بند دوم: شرط صفت در عقد نکاح
۲۳	گفتار سوم: تدلیس
۲۴	بند اول: تعریف تدلیس
۲۴	بند دوم: شرایط تحقق تدلیس
۲۴	بند سوم: ضمانت اجرای تدلیس
۲۶	مبحث چهارم: قواعد فسخ نکاح
۲۶	بند اول: فوری بودن خیار فسخ
۲۷	بند دوم: عدم رعایت تشریفات طلاق در فسخ نکاح
۲۷	بند سوم: اسقاط حق فسخ
۲۸	بند چهارم: انتقال حق فسخ
۲۸	مبحث پنجم: عده‌ی فسخ نکاح

۲۸	بند اول: تعریف عده
۲۸	بند دوم: مدت عده‌ی فسخ نکاح
۲۹	مبحث ششم: مهریه در فسخ نکاح
۳۱	فصل دوم: آیین رسیدگی
۳۳	مبحث اول: دادخواست
۳۵	مبحث دوم: صلاحیت
۳۵	گفتار اول: صلاحیت ذاتی
۳۵	گفتار دوم: صلاحیت محلی
۳۶	بند اول: زوج خواهان دعوی باشد
۳۷	بند دوم: زوجه خواهان دعوی باشد
۳۸	بند سوم: جایزهای قضایی متعدد
۳۹	بند چهارم: اقامت زوجین در خارج از کشور
۳۹	بند پنجم: اقامت زوجین در داخل کشور
۴۰	مبحث سوم: نحوه رسیدگی
۴۱	مبحث چهارم: اعتراض به رأی
۵۰	مبحث پنجم: اجرای رأی
۵۳	فصل سوم: نمونه آرا و نظریات مشورتی
۵۵	مبحث اول: نمونه آرای صادره از دادگاه‌ها
۷۱	پیوست‌ها
۷۳	پیوست ۱: مواد قانونی مرتبط
۷۳	قانون مدنی:
۷۵	قانون آیین دادرسی مدنی:
۷۷	آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت خانواده:
۷۸	قانون شورای حل اختلاف:
۷۸	قانون ثبت احوال:

- قانون تأمین زنان و کودکان بی سرپرست: ۷۸
- نظام نامه دفاتر ازدواج و طلاق: ۸۰
- مقررات احوال شخصیه مسیحیان پروتستان ایران: ۸۰
- پیوست ۲: پرسش و پاسخ ۸۶

www.ketab.ir

سخن ناشر

سلام و درود به شما خواننده گرامی، بسیار مفتخر و خوشحالیم که کتابی از مجموعه کتب کاربردی انتشارات معید مهر را برای مطالعه انتخاب کردید. این اثر تنها قسمتی از مجموعه ۵۳ کتب کاربردی مجموعه معید است، تمام تلاش ما این بوده که موضوعات بیشتر مطرح شده در سطح جامعه را از انبوه موضوعات متنوع و گوناگون استخراج کنیم و به هرکدام جداگانه و تحت عنوان خاص در قالب یک کتاب پردازیم تا علاوه بر اینکه برای دانشجویان و پژوهشگران حوزه حقوق جذاب باشد، بتواند برای مردم عادی جامعه و فاقد تحصیلات حقوقی هم مفید واقع شود.

در تهیه و تنظیم این کتاب، در کنار دانش نظری و تئوری پژوهشگران مجموعه معید، از تجربه عملی گروه وکلای این مجموعه نیز بسیار استفاده شده است تا شما خواننده گرامی با رویه عملی موضوع هر چه بهتر آشنا شوید، تمامی پرونده‌های مطروحه در مجموعه معید که روزانه آمار قابل توجهی را به خود جلب می‌کند با دقت و وسواس زیاد بررسی شده و نکات قابل ذکر آن در این کتاب بیان شده است.

در خاتمه ضمن تشکر از حسن انتخاب شما، صمیمانه انتقادات و پیشنهادات شما را پذیراییم.

پیشگفتار

فسخ نکاح یکی از موارد انحلال نکاح است که به موجب آن یکی از زوجین به صورت یک طرفه و بدون نیاز به رضایت طرف مقابل می تواند عقد نکاح را فسخ کند. البته با توجه به اهمیت نهاد خانواده و نقش مهم آن در جامعه، مواردی که یکی از زوجین حق فسخ دارد، صریحاً مشخص و محدود شده است. این موارد در سه دسته قرار می گیرد: اول برخی عیوب در زوجین که در قانون نام برده شده است، دوم تخلف از شرط صفت و سوم تدلیس یکی از طرفین. بنابراین لازم است که زوجین از حقوق خود در مورد فسخ نکاح اطلاع کافی داشته باشند. مخصوصاً که اعمال حق فسخ فوری است و در صورتی که سریعاً اقدام به فسخ صورت نگیرد، کسی که حق فسخ دارد، حق خود را از دست می دهد.

به منظور آشنایی خوانندگان معنی حق فسخ و دعوی آن کتاب حاضر در سه فصل نوشته شده است. سعی شده تا با زیبایی ساده و کاربردی به طور خلاصه ابتدا مفهوم حق فسخ و مواردی که به موجب آن یکی از طرفین حق فسخ پیدا می کند و مطالبی درباره ی عده ی فسخ نکاح و وضعیت مهریه در صورت فسخ توضیح داده شود (فصل اول). سپس به منظور آشنایی با نحوه دادرسی و اقدامات عملی مورد نیاز، آیین رسیدگی به دعوی فسخ نکاح از ثبت دادخواست تا نحوه رسیدگی، اعتراض به رأی و اجرای آن نیز به صورت خلاصه و کاربردی بیان شده (فصل دوم) و در نهایت با توجه به هدف نگارش کتاب که بیشتر کاربردی بودن آن مدنظر بوده، به منظور آشنایی بیشتر با رویه قضایی، آرای وحدت رویه، نمونه آرای صادره از دادگاه ها و نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه آورده شده است (فصل سوم).